

IZBOR JUŽNOAFRIČKIH PRIPOVJEDAKA

PRIREDILA MARIJA KNEŽEVIĆ

Ova zbirka nudi presjek južnoafričke proze kratke forme koja je nastajala tokom dvadesetog vijeka. Pred nama se otvara bogati mozaik koji reflektuje ne samo južnoafričko pismo u njegovom razvoju, već i južnoafričko iskustvo u njegovoj društvenoj i kulturnoj kompleksnosti, koja ne može biti izražena jedinstvenom formulacijom.

Saživot starosjedilačkih naroda, Zulua, Kosa, Basotoa, Bapedia, Venda, Tsvana, Tsonga, Svazia, Ndbelea, i Holandžana, ili Afrikanera, Britanaca, kao i mnoštva doseljenika iz Azije odredio je svaku od izabranih pripovjedaka. Iskustva naseljavanja, ruralnih i urbanih sredina, susreti različitih kultura, društvene i političke podjele, te sporazumi i nesporazumi, kao i spletovi gubitaka i dobitaka koji neminovno obavijaju ovakve susrete, borbe protiv aparthejda i siromaštva, kako ekonomskog tako i duhovnog, ali, iznad svega, ogromna nada u mogućnost ostvarenja boljeg društva, predstavljeni su ovdje kroz delikatnije i potresnije teksture individualnih života.

Budući da se kroz individualne živote uvijek ogledaju široki društveni i historijski konteksti, možda su upravo burna društveno-politička previranja odredila da južnoafričkom prozom preovlada realistički izraz. Tako i u ovom izboru pripovijetke su većinom realističkog karaktera i prikazuju napore pojedinaca da razumiju sebe u kontekstu šire zajednice. Međutim, njihovi individualni životi uvijek prevazilaze površinske definicije tipa i okvire jedne priče. Tako i pripovijesti u ovom hronološkom slijedu mijenjaju tonove, dok se sveznaući i buntovni pripovjedači iz perioda aparthejda povlače, a interesovanja prenose na aktuelne tendencije unutar književnog mainstreama – no ništa manje južnoafričke. Zbog toga se i priče pred nama uokviruju dvijema verzijama jedne iste pripovijesti koju je Ejbl Felps tokom nekolike decenije pisao i prepravljao, u želji da pronađe način na koji će život i ljubav prevladati neznanje.